

Vloga in poslanstvo ljudskih univerz za jutri

MOTIVACIJA ROMOV ZA VKLJUČITEV V PROGRAM OŠO IN SPREMLJANJE NJIHOVEGA NAPREDOVANJA

RAHELA HOJNIK KELENC
LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA

Terme Čatež, 14.6.2016

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

ZISS Slovenije

Združenje izobraževalnih in
svetovalnih središč Slovenije

Pripadniki romske etnične manjšine so ciljna skupina, ki jo je najtežje pritegniti (motivirati) in nato uspešno vključiti v različne, predvsem formalne programe izobraževanja, saj so v veliki večini primerov negativno nastrojeni proti kakršni koli organizirani obliki učenja.

Vzrokov za njihov izjemno odklonilen odnos do izobraževanja je več, med slednjimi pa so najpogostejši:

- slabe izkušnje iz preteklosti,
- drugačen sistem vrednot (za večino Romov izobrazba ni vrednota oziroma je nizko na lestvici vrednot),
- strah pred ponovnim neuspehom,
- strah pred posmehom drugih (Romi se v veliki večini zavedajo svojih pomanjkljivosti na področju pismenosti).

DEJSTVA, KI JIH MORAMO UPOŠTEVATI PRI VKLJUČEVANJU ROMOV V PROGRAM OŠO:

- nezaupanje, ki ga Romi gojijo do večinskega naroda izvira iz različnih izkušenj v preteklosti, predvsem pa slabih izkušenj za časa obiskovanja osnovne šole; večina jih razlaga, da so bili izolirani tako s strani otrok večinskega naroda kot učiteljev,
- šibek besedni zaklad,
- težave z grafomotoriko,
- različno predznanje in različne stopnje pismenosti Romov v istem oddelku,
- neupoštevanje dogovorov,
- nekomunikativnost, a vendar velika potreba po socialnih stikih in po pogovoru,
- drugačen dnevni ritem,
- izgovarjanje, prirejanje dejstev, laganje (vse to zaradi zavedanja, da so na področju znanja na istem, včasih celo nižjem nivoju kot njihovi otroci; v javnosti imajo drugačen „imagae“ (predvsem mladi fantje); odstopanje od splošno sprejetih pravil romskega naselja, kjer so tisti, ki se izobražujejo tarča posmeha).

KAKO MOTIVIRATI?

- upoštevati čustveno noto (Romi so izjemno čustveni in se skoraj vedno odločajo na podlagi čustev, vendar so pri tem omejeni na osnovna čustva - ali jim je nekaj všeč ali ne, srednje poti pri njih ni);
- odhajati v romsko naselje na obisk(e) (dovolite, da vas spoznajo, vendar jim ob tem ne dajajte občutka prevlade),
- jasno (brez olepševanja in brez laganja) jim je potrebno predstaviti možnosti izobraževanja po zaključku OŠO,
- vključitev v nek neformalen program (npr. PPERO) pred vključitvijo v program OŠO (pomembno je, da si pridobijo občutek, da nekaj zmorejo), kjer se jih spodbuja, da so čim bolj aktivni, program pa prilagoditi njihovim željam in potrebam (če vidijo v aktivnosti neko korist zanje, so veliko bolj dejavni),
- v naselju se je potrebno povezati s tisto družino, ki ima „ugled“ – mnogokrat vplivajo na druge,
- spoznati družino (to se jim zdi izjemno pomembno).

SPREMLJANJE NJIHOVEGA NAPREDOVANJA:

- napredovanje je potrebno spremljati tako s strani udeležencev kot učiteljev, zato si je potrebno vzeti čas za pogovor z enimi in drugimi;
- izkušnje kažejo, da so za pripadnike romske etnične manjšine primernejši starejši učitelji z več izkušnjami, ki brez večjih težav prilagajajo učno snov skupini;
- Romi so izjemno čustveni, zato jih je potrebno za vsako dobro oceno pohvaliti – pohvala jim izjemno godi, zato se bodo tudi v bodoče bolj trudili;
- sklenite z udeleženci dogovore (upoštevati jih morata obe strani) o napredovanju (osebni izobraževalni načrt), vendar naj bodo ti jasni in razumljivi tudi njim – poenostavite obrazce, določite mejnike, ki jih morajo doseči (na razgovorih jim pokažite, koliko so napredovali od vključitve v program),
- dajte jim občutek „vrednosti“ in pripadnosti.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

Z izkušnjami preteklosti se pogumno soočamo z izzivi sedanosti in ustvarjamo možnosti za vseživljenjsko učenje prihodnosti.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

ZISSlovenije

Združenje izobraževalnih in
svetovalnih središč Slovenije